

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

ENERJİ VERİMLİLİĞİ YATIRIMLARI

ŞUBAT 2021

ENERJİ VERİMLİLİĞİ NEDİR?

Ülkemizin enerji ihtiyacı büyük oranda ithalatla karşılanmakta olup, ekonomik kalkınma ve sanayileşmenin istenilen hızda gerçekleştirilebilmesi için enerji verimliliğine yönelik politikalar son derece önemli hale gelmiştir.

Enerji Verimliliği, binalarda yaşam standardı ve hizmet kalitesinin, endüstriyel işletmelerde ise üretim kalitesi ve miktarının **düşüşüne yol açmadan** birim hizmet veya ürün miktarı başına enerji tüketiminin azaltılmasıdır.

Uluslararası Enerji Ajansı verilerine göre 1 Avro'luk enerji verimliliğine yönelik bir harcama, enerji yatırımlarında 2 Avro'luk bir azalmayı sağlamaktadır.

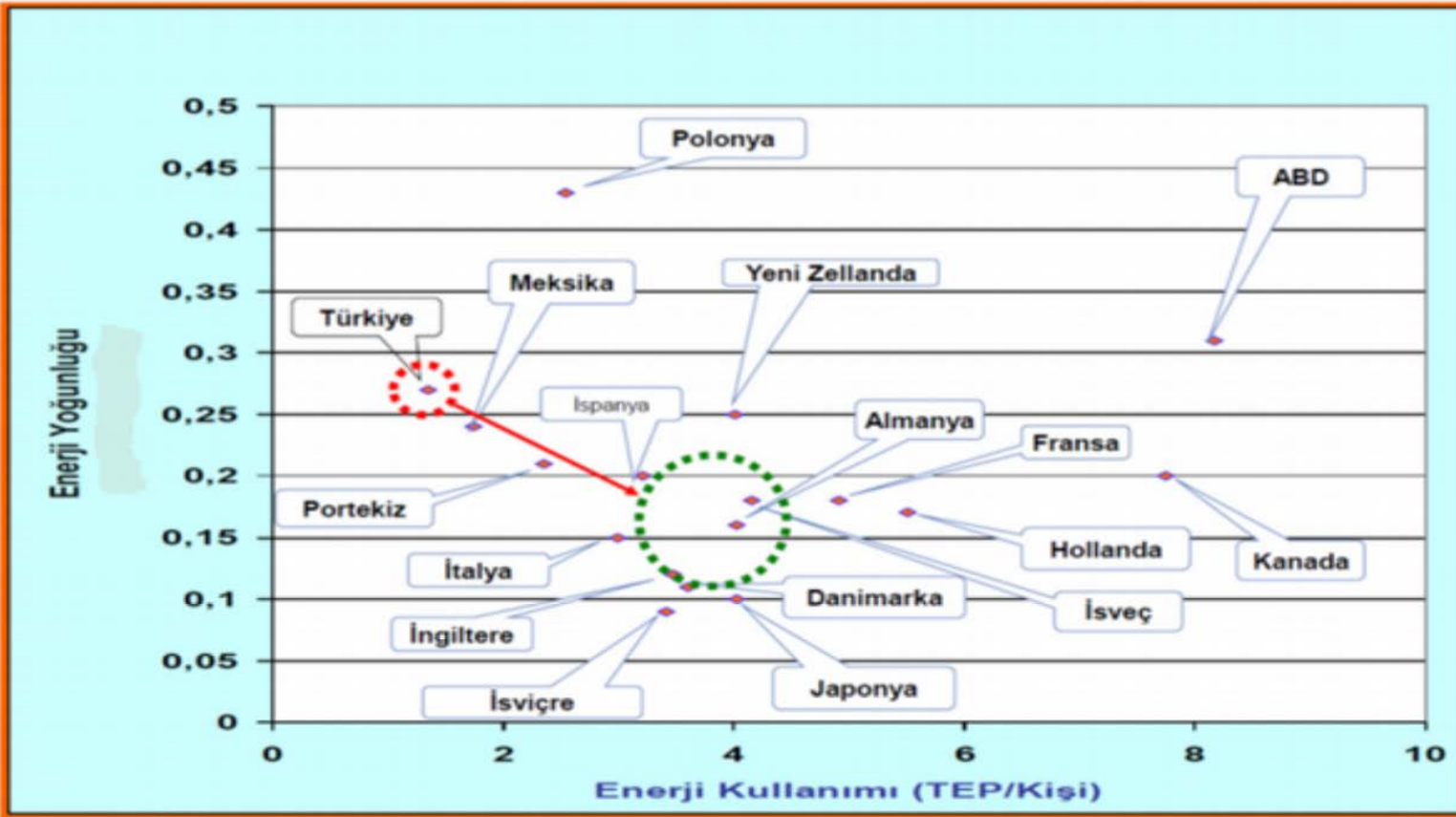
NEDEN ENERJİ VERİMLİLİĞİ?

- Fosil kaynakların hızla tükenmekte olması,
- Alternatif enerji kaynaklarının istenilen ekonomik yapıya henüz ulaşamamış olması
- Artan enerji talebi sebebiyle, enerji üretiminin daha maliyetli alanlara da kayması ile enerji fiyatlarının artışı
- Yerli enerji kaynaklarının, talebi henüz karşılayamaması sebebiyle ithalata bağımlılığının halen devam etmesi
- Mevcut enerji üretim ve tüketim yapısıyla başta iklim değişiklikleri olmak üzere ekolojik dengede bozulmalar görülmesi gibi nedenlerle enerji verimliliği politikaları uygulanmaktadır.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMADA ENERJİ VERİMLİLİĞİNİN ROLÜ

Enerji verimliliğinin önemli göstergelerinden birisi enerji yoğunluğudur. Enerji yoğunluğu, GSYİH (Gayri Safi Yurtiçi Hasıla) başına tüketilen birincil enerji miktarını temsil eden ve tüm dünyada kullanılan bir göstergedir.

Gelişmiş ülkelere nazaran kişi başına enerji kullanımımız düşükken, 1 dolar gsyih üretmek için harcadığımız enerji (enerji yoğunluğu) daha yüksektir. Sürdürülebilir kalkınmayı sağlayabilmek için enerji yoğunluğumuzu düşürmemiz gerekmektedir. Bununda bilinen yegane yolu enerjiyi verimli biçimde kullanmaktan geçmektedir.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJELERİNİN YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDAKİ YERİ

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

BÖLGESEL
TEŞVİK

İller arasındaki gelişmişlik farkını azaltmayı ve illerin üretim ve ihracat potansiyellerini artırmayı hedefler.

ÖNCELİKLİ
YATIRIM
KONULARI

Belirli yatırım konularının 5. Bölge destekleri ile desteklenmesi hedeflenmektedir.

STRATEJİK
YATIRIMLAR

Cari açığın azaltılmasına katkı sağlayacak katma değeri yüksek yatırımlar desteklenmektedir.

GENEL
TEŞVİK

Teşvik edilmeyecek yatırım konuları dışında kalan tüm yatırımları kapsamaktadır.

Enerji verimliliği projeleri, yatırım teşvik sisteminde **öncelikli yatırım konuları** arasında yer almaktadır. Buna göre gerekli şartları taşıyan enerji verimliliği yatırımları hangi sosyo- ekonomik gelişmişlik bölgesinde yapılırsa yapılsın 5. bölge destekleri ile desteklenmektedir. Bu yatırımların 6. bölgede yapılması halinde kendi bölgesine uygulanan destek oran ve süreleri ile desteklenmektedir.

Bölgesel Teşvik Sistemi

1 Ocak 2021 İtibariyle Bölgesel Harita (SEGE -2017)

Bölgesel Teşvik Sistemi-Destek Unsurları, Oranları ve Süreleri

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARINDA SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI								
Destek Unsurları			BÖLGELER					
			I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı* (%)	OSB ve EB Dışı	15	20	25	30	40	50
		OSB ve EB İçi	20	25	30	40	50	55
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		OSB ve EB Dışı	2 yıl	3 yıl	5yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
		OSB ve EB İçi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Faiz veya Kar Payı Desteği	İç Kredi		-	-	3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi				1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği			-	-	-	-	-	10 yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği			-	-	-	-	-	10 yıl

EB: İmalat sanayine yönelik olarak Endüstri Bölgesinde gerçekleştirilen yatırımlar.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJELERİNE SAĞLANAN YATIRIM TEŞVİKLERİ

Destek Unsurları		Destek Oran ve Süreleri*
KDV İstisnası		✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	40**
	Vergi İndirim (%)	80**
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		7 yıl
Yatırım Yeri Tahsis		✓
Faiz veya Kâr Payı Desteği***	İç Kredi	5 Puan
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi	2 Puan

*1-5. Bölgelerde yapılacak yatırımlar için 5. Bölge desteği

6. Bölgede yapılacak yatırımlar için 6. Bölge desteği

**İmalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu:15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 1/1/2017 ile 31/12/2021 tarihleri arasında yapılan bina-inşaat harcamaları için KDV İadesi, 1/1/2017 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için yatırıma katkı oranı geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, vergi indirimi oranı %100 oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde kullanılabilecek oranı %100 olarak uygulanır.

***TCMB kaynaklı Yatırım Taahhütlü Avans Kredilerinde 5 puan faiz desteği sağlanır.

ÖNCELİKLİ YATIRIMLAR KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLEN ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE YENİLENEBİLİR ENERJİ PROJELERİ NELERDİR?

- Teşvik edilemeyen yatırım konuları hariç olmak üzere, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının vereceği proje onayına istinaden, yıllık minimum 500 ton eşdeğer petrol (TEP) enerji tüketimi bulunan mevcut imalat sanayi tesislerine yapılacak olan en az % 15 enerji tasarrufu sağlayacak olan enerji verimliliği projeleri.
- Atık ısı kaynaklı olarak, bir tesisteki atık ısıdan geri kazanım yolu ile elektrik üretimine yönelik yatırımlar(doğalgaza yönelik üretim tesisleri hariç).
- Yenilenebilir enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör imalatı ile RES kapsamındaki kanat imalatı yatırımları.
- Güneş paneli yatırımları.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ YATIRIMI MÜRACAATLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- Bakanlığımıza yapılan müracaatlar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına iletilir.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı proje dosyası üzerinden «Enerji Verimliliği Raporu» nu hazırlar ve Bakanlığımıza iletir.
- Proje değerlendirmesi uygun bulunan yatırımlar için Bakanlığımızca, öncelikli yatırımlar kapsamında yatırım teşvik belgesi düzenlenir.
- Yatırımın tamamlanması halinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca yapılacak hesaplama ve yerinde inceleme sonuçları dikkate alınarak tamamlama vizesi yapılır.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ YATIRIMLARININ KAPSAMI

- Enerji verimli ekipman ve sistem kullanımı,
- Yalıtım, rehabilitasyon ve proses düzenleme,
- Atık enerjinin geri kazanılması.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ ÖRNEK PROJELER

Cam, Seramik ve Çimento Sektörleri

Taşın, toprağın 1000° C üzerindeki ısılarla işlenerek ürüne dönüştüğü yüksek sıcaklık prosesleri olan bu tesislerdeki sinter ve kurutma fırınlardan çıkan yüksek sıcaklıktaki gazların enerjisinden geri kazanım, brülörlerin yanma verimlerinin iyi ayarlanması, fırın sızdırmazlıklarının sağlanması, yalıtımların iyileştirilmesi, hammadde ve mamul transfer sistemlerinin iyileştirilmesi gibi önlemler enerji tasarrufu sağlayacaktır.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ ÖRNEK PROJELER ve İSTATİSTİKLER

Öncelikli yatırımların teşviki kapsamında, Kocaeli ilinde kurulu bir klinker üretim tesisinin yapılacak olan modernizasyon yatırımları ile, birim ürün için gerekli ısı enerjisi miktarını % 20, elektrik enerjisi miktarını ise % 15 azaltmayı planlamaktadır. Enerji verimliliğine yönelik modernizasyon yatırımının 2022 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Enerji verimliliğine yönelik toplam yatırım tutarı 154 milyon TL olan 1 adet yatırım için yatırım teşvik belgesi düzenlenmiştir.

Atık ısıdan enerji üretimine yönelik 15 yatırım için yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş olup, bunların öngörülen toplam yatırım tutarı 579 milyon TL dir. Bu yatırımlar ile 129 kişiye istihdam sağlanması öngörülmüştür.

Yenilenebilir enerji üretimine yönelik türbin, jeneratör, rüzgar enerjisi için kanat imalatı kapsamında 10 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiştir. Bu belgeler kapsamında 545 milyon TL tutarında yatırım yapılması ve 2.902 kişiye istihdam olanağı yaratılması öngörülmüştür.

Fotovoltaik panel üretimi kapsamında, 2'si proje bazlı olmak üzere 26 adet yatırım teşvik belgesi ile 3.423 kişiye istihdam sağlanması planlanmaktadır. Bu belgeler kapsamındaki toplam yatırım tutarı 3,9 milyar TL dir.

**T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**

TEŞEKKÜRLER